

REGLEMENT FOR FORMANNSKAP OG PLAN- BYGG OG MILJØUTVALET SOM KOMMUNAL KLAGEINSTANS

Vedteke av Bjørnafjorden kommunestyre den 15.05.2025, sak 44/20205

1. Heimel og mandat for oppnemning av Formannskap og Plan- bygg og miljøutvalet som kommunal klageinstans

Etter forvaltningslova § 28, 2. ledd, er det kommunestyret som er klageinstans for enkeltvedtak når slike vedtak er fatta med grunnlag i lov om kommunar eller fylkeskommune (kommunelova). Eventuelt Formannskap eller særskilt klagenemnd etter delegert mynde av kommunestyret.

Bjørnafjorden kommunestyre har i sak om politisk organisering og delegering i Bjørnafjorden kommune for 2023-2028, sak 122/2023 den 31.8.2024, fastsett at Formannskapet er kommunal klageinstans, med unntak for klager etter veglova, der Plan- bygg og miljøutvalet (PBM) er kommunal klageinstans.

Som kommunal klageinstans har ein på kommunestyret sine vegner mandat til å avgjera klagesaker vedkomande enkeltvedtak, jf. forvl. § 2b, der kommunen er mynde med grunnlag i kommunelova. Mynde som kommunal klageinstans omfattar såleis ikkje saker der kommunen er delegert mynde frå statleg forvaltningsorgan. I slike saker er Statsforvaltar er klageinstans, som til dømes saker etter plan- og bygningslova og forureiningslov.

2. Møteorden

Klagesaker skal handsamast på ordinært fastsette møtedatoar, men slik at det blir markert eit formelt skilje mellom funksjonen som Formannskap/Plan- bygg og miljøutval, og funksjonen som klageinstans.

Klagesakene skal derfor skiljast ut frå andre saker på dagsordenen, og med eige sakskart.

3. Saksbehandlingsreglar

For sakshandsaming av klager gjeld kommunelova Kap. 11, forvaltningslova Kap. IV-VI og «Saksbehandlingsreglar for folkevalde i Bjørnafjorden kommune 2023» så langt dei passar (vedlegg til sak 122/2023).

Dette med unntak for følgande punkt;

- Pkt. 3.2. om møteplan, ved at klagesaker skal handsamast av Formannskap og PBM i samsvar med ordinær møteplan, men som ein åtskild del av møtet
- 3.3. Møte og talerett for Kommunedirektør; kommunedirektøren har møte og talerett, så lenge denne er habil, dvs. ikkje har vært med på å førebu eller fatte vedtak i saka, jf. kommunelova § 13-3, 2. ledd.
- Pkt. 4.5. om mindretalsanke gjeld ikkje, sidan sakene er undergitt partsklage
- Pkt. 4.7. om protokollmerknad gjeld ikkje
- For øvrig gjeld ikkje punkt som ikkje er relevante, slik som hastesaker, politisk kvarter, interpellasjonar ol.

4. Handsaming av klager

4.1. Funksjon og kompetanse

Klageinstansen sin kompetanse går fram av forvaltningslova § 34.

«Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal klageinstansen avvise saken, jfr. dog § 31. Klageinstansen er ikke bundet av at underinstansen har ansett vilkårene for å foreligge.»

Tas klagen under behandling, kan klageinstansen prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Den skal vurdere de synspunkter som klageren kommer med, og kan også ta opp forhold som ikke er tatt opp av klager.

Der statlig organ er klageinstans for vedtak truffet av en kommune eller fylkeskommune, skal klageinstansen legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn.

Det skal fremgå av vedtaket hvordan klageinstansen har vektlagt hensynet til det kommunale selvstyret.

Vedtaket kan ikke endres til skade for klageren, med mindre dennes interesser finnes å måtte vike for omsynet til andre privatpersoner eller offentlige interesser. Melding om slik endring må være sendt klageren innen 3 måneder etter at underinstansen mottok klagen. Begrensningene i første og annet punktum gjelder likevel ikke når vedtaket også er påklaget av en annen klager, og dennes klage finnes begrunnet.

Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Klageinstansen si oppgave er å sjå til at det påklaga enkeltvedtak er handsama og avgjort av kommunale forvaltningsorgan i samsvar med lover, forskrifter, retningslinjer m.m.

Klageinstansen si prøving av forvaltningsmessig skjønn må i kvar sak utøvast etter gjeldande lover og regelverk.

Klageinstansen skal såleis vurdere

- Sakshandsaminga: dvs. om denne er i tråd med regelverket for sakshandsaming: jf. forvaltningslova og eventuelle særlover.
- Lovgrunnlaget: dvs. om vedtak er gjort i samsvar med aktuelle lover og forskrifter, og i tråd med kommunalt delegeringsreglement, kommunale retningslinjer m.m.
- Skjønsutøvinga: dvs. om forvaltningsorganet si skjønsvurdering er rimeleg i den konkrete saka sett i høve til aktuelle lover, forskrifter og kommunale retningslinjer.

Også opplysningar som er komne inn under klagebehandlinga og som er nye, kan leggst til grunn for vedtaket.

Klageinstansen skal sjå til at likehandsamingsprinsippet blir følgt i den kommunale forvaltninga.

4.2. Saksførebuing og handsaming for klagenemnda

Kommunal klageinstans skal normalt gjera vedtak på grunnlag av «partenes anførsler, underinstansen si saksframstilling og eventuelle uttalelse om klagen», jf. Kommunaldepartementet sitt rundskriv H-12/94.

Utgangspunktet og hovudregelen for saksførebuinga er at den skal vera skriftleg, jf. forvaltningslova § 11d, 2. ledd. Dersom ein part har sakleg grunn for det og ei forsvarleg utføring av tenesta tillèt det, kan ein part få høve til samtale med klageinstansen sin særskilde rådgjevar.

Klageinstansen sine medlemar skal ikkje delta på saksførebuinga, men ta stilling til klagen på grunnlag av dei dokumenta og dei saksopplysningane som er lagde fram i møte. Formannskaps- og utvalsmedlemmane skal ikkje ha samtalar med parten, underinstansen (forvaltningsorganet) eller med representantar for desse om saker som er under førebuing eller som det er rimeleg grunn til å tru vil koma opp til handsaming for den særskilde klagenemnda.

Klagenemnda som organ kan unntaksvis gje klagar og representant frå forvaltningsorganet høve til å leggja fram faktiske saksopplysningar munnleg i nemnda sitt møte. Parten har ikkje høve til å prosedera heile saka slik at avgjerdsgrunnlaget blir munnleg.

4.3. Møteoffentlegheit

Møter som handsamar klager er i utgangspunktet offentlege, jf. kommunelova § 11-5. I Bjørnafjorden kommune skal denne typen møter ikkje strøymast.

Møta kan lukkast med heimel i kommunelova § 11-5, 3. ledd, enten av omsyn til personvern eller tungvegande offentlege interesser.

Heimel for å lukke møter av omsyn til personvern i kommunelova, er vidare enn reglane om teieplikt, og bør vurderast sak for sak ut frå saka sitt innhald og karakter.

4.4. Saksgang – i politiske råd og utval

Når det er fastsett i særlov, skal det politiske utvalet/styreorganet som har ansvar for saksområdet ta stilling til klagen før klageinstansen eventuelt får saka til endeleg handsaming. Kva for styreorgan som har ansvar for saksområdet vil gå fram av

«Politisk organisering og delegering for Bjørnafjorden kommune 2023-2027».

4.5. Sakskostnader

Dersom formannskap eller Plan- bygg- og miljøutvalet tar klage til følge og skal vurdere tilkjenning av sakskostnader, skal det føreligge ei innstilling frå kommunedirektøren om storleiken på beløpet, før kommunal klageinstans tar stilling til spørsmålet om sakskostnader.

5. Særskild rådgjevar sin funksjon, oppgåver og fullmakter

For å sikre habilitet, jf. pkt. 7, blir klagesaker førebudd, greia ut og lagt fram for kommunal klageinstans av ein særskild administrativ rådgjevar. Særskilt rådgjevar gir også råd og rettleiing for klageinstansen ved behandling av klager.

Kommunedirektøren avgjer kven som skal vere særskild rådgjevar.

Dersom ein kommunalt tilsett blir peika ut til oppgåva, er vedkomande fagleg og administrativt fristilt i denne samanhengen. Det vil seia at særskilt rådgjevar skal sende si saksframstilling og innstilling direkte til klagenemnda, og ikkje via kommunedirektøren. Kommunedirektøren kan heller ikkje delta i vurdering av klagen eller gje instruksar overfor den særskilde rådgjevaren.

Under saksførebuinga har den særskilde rådgjevaren fullmakt til å senda saker tilbake til kommunale forvaltningsorgan og peika på eventuelle sakshandsamingsfeil og om naudsynt be om ytterlegare saksopplysningar.

6. Møterett og møteplikt for tilsette

Særskilt rådgjevar og møtesekretæren har rett og plikt til å vera til stades under møta. Med unntak for kommunedirektør har andre kommunalt tilsette ikkje slik møterett, jf. kommunelova § 13-4, 3. ledd, men kan være til stades dersom møtet ikkje er lukka, jf. pkt. 4.3.

Tilsett som har deltatt i handsaming av det påklaga vedtaket, kan også kallast inn til klageutvalet for å gje ei forklaring dersom det er førmålstenleg, sjå Rettleiing om habilitet i kommunar og fylkeskommunar 2011, pkt. 4.4.1.

7. Habilitet for tilsette

Når ei klage skal behandlast etter forvaltningslova § 28, 2. ledd, er tilsett som har vore med å førebu eller treffe vedtaket, inhabil til å delta i klageinstansen si handsaming av vedtaket, eller til å førebu saka for klagehandsaming, jf. kommunelova § 13-3. 2. ledd og pkt. 5. ovanfor om særskilt rådgjevar.

Dette gjeld som klageinstans og ikkje førsteinstans.

Avdeling som har førebudd og treft det påklaga vedtaket, skal derfor vurdere klagen som underinstans, i samsvar med egne rutinar for dette. Som underinstans kan ein ta klage til følgje, og viss dette ikkje blir gjort sender underinstansen saksframstilling til særskilt rådgjevar. Vurdering av klagen og skriving av saksframlegg kan gjerast av same personar som har fatta førstegangsvedtaket.

8. Ikrafttreden

Dette reglementet trer i straks det er vedtatt av kommunestyret.

Reglementet kan endrast av kommunestyret sjølv.